Machovský zpravodaj 3/2021

Periodický tisk Městyse Machov **Toto číslo vyšlo 23. března 2021**

Uvnitř dnešního vydání zpravodaje najdete:

1. Informace starosty
2. Informace úřadu městyse
3. Stomatologická pohotovost v dubnu
4. Informace z jednání zastupitelstva
5. Rozpočet městyse Machov na rok 2021
6. Informace k hospodaření s odpady v obci v roce 2020 + nová odpadová legislativa
7. Děkujeme za vaši obrovskou podporu jabloni U Lidmanů
8. Recyklace – módní záležitost, nebo správná věc pro naši budoucnost?
9. Inzerce
10. Turistická vizitka městyse Machov

Sponzorem tohoto vydání Machovského zpravodaje je:

EKOLAMP s.r.o.,
kolektivní systém pro zpětný odběr osvětlovacích zařízení
Nám. I. P. Pavlova 1789/5, 120 00 PRAHA 2
tel. 277 775 111, infolinka 810 888 100

1. Informace starosty

Vážení spoluobčané,

ve středu 15. března zastupitelstvo na svém prvním letošním zasedání schválilo mimo jiné rozpočet městyse pro letošní rok. Práce na jeho sestavení byly opět náročné zejména z pohledu zajištění dostatečného množství finančních prostředků na plánované investiční akce (přehled těch nejdůležitějších najdete v další části tohoto zpravodaje). Protože do návrhu rozpočtu není možno zahrnout zatím neposkytnuté dotace, je rozpočet stejně jako v minulém roce schválen jako schodkový ve výši 4,95 mil. Kč. Schodek rozpočtu v uvedené výši a splátky investičních úvěrů (1,362 mil. Kč) jsou kryty zůstatkem na finančních účtech městyse z minulých let. Případné další získané dotace do rozpočtu budou zapracovány postupně formou rozpočtových opatření. Schválený rozpočet v členění do jednotlivých tříd rozpočtové skladby je zveřejněn v další části tohoto zpravodaje. V podrobnějším členění bude rozpočet možno shlédnout na úřadu městyse Machov, případně na vybraných veřejných zdrojích (např. na Monitoru státní pokladny – www.monitor.statnipokladna.cz). Ani v současné době bohužel není jasné, jaký bude vývoj hospodaření státu, od něhož se bude odvíjet i objem daňových příjmů obcí. V důsledku ekonomických opatření státu, zejména různých typů kompenzačních programů v souvislosti s pandemií nemoci Covid-19 a v důsledku možného poklesu výběru celostátních daní může dojít následně k poklesu daňových příjmů městyse, což by se samozřejmě promítlo do omezení naplánovaných investičních či některých provozních výdajů. Ale to ukáže až průběh roku, jak zásadní budou muset být rozpočtové úpravy.

Od odpadové společnosti Marius Pedersen, která zajišťuje v naší obci veškerý svoz komunálního i tříděného odpadu, jsme obdrželi zprávu, že pravidelně organizované jarní svozy nadměrného odpadu a nebezpečného odpadu zatím nebudou prováděny, a to po dobu trvání nouzového stavu a z něho vyplývajících mimořádných opatření vlády v souvislostí s pandemií nemoci Covid-19. Jakmile budou známy termíny mobilních svozů uvedených druhů odpadu, budeme vás ihned informovat.

Český statistický úřad vyhlásil podmínky Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021, které se uskuteční elektronicky na konci března 2021 a ve formě papírových dotazníků v průběhu dubna 2021. Bližší údaje je možno nalézt na webových stránkách statistického úřadu www.scitani.cz, odkaz na informace ke sčítání najdete i na webových stránkách městyse Machov www.machov-obec.cz.

Obec Bezděkov nad Metují informuje občany, že v období od 1. 4. 2021 do 31. 10. 2021 bude uzavřena silnice III/303.16 v úseku od hlavní křižovatky v Bezděkově nad Metují směrem na Polici nad Metují z důvodu výstavby další části splaškové kanalizace v obci. Objížďky do Police nad Metují budou možné buď přes Mýto a Velké Petrovice, nebo přes Machov a Bělý.

Ve středu 17. března byly zveřejněny výsledky ankety „Evropský strom roku 2021“. Vítězem se stal „Strom čarodějnic“ – tisíciletý dub z regionu Huesca ve Španělsku, který získal 104 tis. hlasů. Druhé místo obsadil díky 78 tis. hlasů tisíciletý platan z Kalábrie v Itálii a třetí místo získal starověký platan z Dagestánu v Rusku s 66 tis. hlasy. Jediný ovocný strom, který se probojoval mezi finálovou čtrnáctku stromů z celé Evropy - jabloň na předzahrádce hospody U Lidmanů v Machovské Lhotě, získal 7. místo za 32 tis. hlasů. Podrobné výsledky si zájemci mohou zobrazit na webové stránce www.evropskystromroku.cz. Poděkování za úžasnou propagaci jabloně, Machovské Lhoty i Machova patří přihlašovatelům stromu do ankety – pracovníkům MAS Stolové hory, všem podporovatelům a hlavně všem hlasujícím.

2. Informace úřadu městyse

Z evidence obyvatel

Dle evidence úřadu městyse k 28. 2. 2021 bylo v Machově hlášeno k trvalému pobytu celkem 1.081 obyvatel. V průběhu února se přihlásil do evidence 1 občan, odhlásili se 2 občané, narodil se 1 občánek a zemřeli 2 občané.

Sběr železného šrotu v Machově

Oznamujeme všem majitelům nemovitostí v Machově, že ve dnech 17. – 18. dubna proběhne v obci sběr železného šrotu. V sobotu 17. 4. by měli šrot svážet fotbalisté po Machově a zároveň hasiči

po Nízké Srbské, v neděli 18. 4. pak lhotští hasiči po Lhotě a případné neodvezené zbytky šrotu po celé obci.

Společenská kronika

V měsíci březnu 2021 slaví významné životní jubileum tito naši spoluobčané:
- paní **Helena Vobršálová** z Machova – slaví **90 let**,
- paní **Eva Plná** z Machova – slaví **80 let,**
- paní **Erika Hofmanová** z Machova – slaví **80 let.**

Oslavenkyním přejeme hlavně hodně zdraví a spokojenosti do dalších let života.

Likvidace bioodpadu - větve

Městys Machov oznamuje, že jsou na stanovištích opět rozmístěny velkokapacitní kontejnery, tentokráte **pouze pro sběr větví ze stromů a keřů**. Pro tento druh odpadu budou k dispozici až do 16. 4., poté bude možno do kontejnerů opět odkládat trávu a jiné složky rozložitelného bioodpadu. **Prosíme nevhazovat nyní jiný druh bioodpadu (listí, seno …).**

3. Stomatologická pohotovost v dubnu

Rozpis lékařů na stomatologickou službu o víkendech v měsíci dubnu 2021 – vždy v době od 9,00 do 11,00 hod.:

2. 4.	MDDr. Petr Houštěk, ZS Machov	602 333 466
3. 4.	MUDr. Ludvík Neoral, ZS Police n. M.	491 541 654, 602 333 452
4. 4.	MUDr. Ogriščenko, ZS Veba Olivětín	491 502 425
5. 4.	MUDr. Neoral Lukáš, ZS Police nad Metují	491 541 654, 602 333 427
10. - 11. 4.	MUDr.Růžička, poliklinika Broumov	603 479 084
17. - 18. 4.	MUDr. Blažek, ZS Police n.M.	491 543 844
24. - 25. 4.	MUDr. Neoralová, Horní 109, Teplice n. M.	602 333 460

4. Informace z jednání zastupitelstva

Dne 15. 3. 2021 se uskutečnilo první veřejné zasedání zastupitelstva v letošním roce. Na jeho programu bylo mimo jiné projednání těchto bodů:
- schválení Rozpočtu městyse Machov na rok 2021, závazných ukazatelů rozpočtu a pravomocí k provádění rozpočtových opatření,
- schválení rozpočtu sociálního fondu městyse Machov na rok 2021,
- schválení příspěvku na činnost příspěvkové organizace městyse – ZŠ a MŠ Machov,
- schválení žádosti ZŠ a MŠ Machov o rozdělení HV za rok 2020 do fondů ZŠ,
- schválení účetní závěrky městyse Machov za rok 2020,
- schválení účetní závěrky příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Machov za rok 2020,
- projednání výsledků inventarizace městyse Machov k 31. 12. 2020,
- kronika městyse Machov za rok 2020,
- doplněk Smlouvy o poskytnutí fin. příspěvku do výměnného fondu Knihovny Police n. Met,
- volba přísedící u Okresního soudu v Náchodě,
- dohoda o výběru poplatků za skládkování a předávání dokladů s firmou Marius Pedersen,
- schválení dodavatele investiční akce „Machov – oprava kanalizace na Kopci“,
- schválení dodavatele akce „Výměna oken v Obecním domě Machov“,
- licenční smlouva s firmou Wander Book s.r.o – výroba turistické vizitky městyse Machov,
- schválení nákupu nových stolů pro sál Obecního domu v Machově,
- schválení objednání administrace výběrových řízení a jmenování výběrových komisí na investiční projekty „Rekonstrukce části MK 10c N.Srbská“ a „Rekonstrukce dětského hřiště“,
- schválení navržených majetkových záležitostí a další (sčítání lidu, turistické trasy, veřejné osvětlení …).

5. Rozpočet městyse Machov na rok 2021

Zastupitelstvo městyse Machov na svém veřejném zasedání dne 15. 3. 2021 schválilo definitivní podobu rozpočtu na letošní rok. Návrh rozpočtu byl řádně vyvěšen na úřední desce městyse a byly do něho zapracovány i opodstatněné dodatečné připomínky.

Rozpočet na rok 2021 byl schválen jako schodkový ve výši 4,95 mil. Kč, přičemž rozdíl mezi příjmy a výdaji bude pokryt formou financování ze zůstatku finančních prostředků na bankovních účtech z minulých účetních období. Celý rozpočet vychází z doporučené predikce MF ČR, z dostupných údajů státního rozpočtu, z návrhu úvěrující banky, ze střednědobého výhledu rozpočtu městyse a z údajů o skutečném čerpání rozpočtu městyse v předchozích letech. Z toho pak vychází rovněž rozpočtovaná struktura příjmů i výdajů, kdy většina výdajových položek jsou mandatorní výdaje městyse a další položky jsou rozpočtovány na základě schválených investičních či neinvestičních akcí pro letošní rok. Do kapitoly Financování se pak promítají splátky úvěrů vyčerpaných na investice v předchozích letech. Zadluženost městyse formou úvěrů činí momentálně 11,6 mil. Kč.

Základní struktura rozpočtu je následující:

Městys Machov

Rozpočet městyse na rok 2021 v druhovém třídění dle tříd

TŘÍDA	NÁZEV	ROZPOČET 2020	UPRAVENÝ ROZPOČET 2020	SKUTEČNOST 2020	NÁVRH ROZPOČTU 2021
1	Daňové příjmy	18 420 640	18 098 451	17 095 029	**15 864 170,00**
2	Nedaňové příjmy	1 988 644	3 384 333	3 286 040	**1 658 037,00**
3	Kapitálové příjmy	5 000	59 000	58 811	**5 000,00**
4	Přijaté transfery	594 502	4 410 762	37 556 120	**336 800,00**
v tom:	4112 - dotace ze SR na výkn st. správy				336 800,00
	PŘÍJMY CELKEM	21 008 786	25 952 546	57 996 000	**17 864 007,00**
	Konsolidace příjmů	-83 000	-87 000	-33 232 357	**-88 037,00**
*	PŘÍJMY KONSOLIDOVANÉ	**20 925 786**	**25 865 546**	**24 763 642**	**17 775 970,00**
5	Běžné výdaje	15 793 127	19 777 540	49 389 271	**15 035 685,00**
z toho:	5213/5903 Rezerva - krize	50 000	50 000	0	**50 000,00**
	3113/5331 Neinvestiční příspěvek PO ZŠ	1 792 500	1 792 500	1 792 500	**1 485 000,00**
	52xx Neinv. transfery soukromopráv. subjektům	302 891	703 891	696 200	**300 000,00**
	5329 Neinv. transfery veřejnopráv. subjektům	35 414	135 947	135 947	**51 153,00**
	5179 Transfery Glacensis, SMS, MAS	12 040	21 316	20 716	**20 113,00**
6	Kapitálové výdaje	6 465 659	5 246 059	4 128 616	**7 781 481,00**
z toho:	2321/6121 ČOV (včetně zákonné rezervy)	100 000	100 000	0	**154 481,00**
	3113/6122 Konvektomat - kuchyně ZŠ	250 000	250 000	0	**250 000,00**
	3113/6121 Přírodní zahrada MŠ Machov				**925 000,00**
	2212/6121 Rekonstrukce místních komunikací a mostů				**3 241 000,00**
	3631/6121 Doplnění veřejného osvětlení				**250 000,00**
	3632/6121 Stavební úpravy obecního hřbitova	1 800 000	1 094 195	288 464	**1 500 000,00**
	3412/6121 Dětské hřiště pod náměstím				**1 144 000,00**
	3639/6119 Změna č. 2 Územního plánu	173 000	173 000	26 000	**147 000,00**
	3639/6122 Nákup strojů a zařízení	120 000	120 000	76 835	**150 000,00**
	3639/6130 Nákup pozemků	150 000	120 000	98 502	**20 000,00**
	VÝDAJE CELKEM	22 258 786	25 023 599	53 517 887	**22 817 166,00**
	Konsolidace výdajů	-83 000	-87 000	-33 232 357	**-88 037,00**
*	VÝDAJE KONSOLIDOVANÉ	**22 175 786**	**24 936 599**	**20 285 530**	**22 729 129,00**
	Konsolidace financování	0	0	0	**0,00**
8	Finacování	**1 250 000**	**-928 947**	**-4 478 113**	**4 953 159,00**

Další plánované investiční akce pro rok 2021 navržené zastupitelstvem městyse Machov budou projektovány či realizovány v případě získání dotačních prostředků (tyto akce zatím nejsou součástí návrhu rozpočtu městyse) či v případě příznivého vývoje financování městyse ve 2. pololetí roku:
- rekonstrukce hasičské zbrojnice v Nízké Srbské,
- výstavba technického dvora (garáže obecní techniky, sklad materiálu),
- fotovoltaika na střechy Obecního domu či nákupního střediska,
- rekonstrukce kotelen tělocvičny a nákupního střediska,
- rekonstrukce střešní krytiny ZŠ a MŠ Machov a další.

6. Informace k hospodaření s odpady v obci za rok 2020

Systém sběru, třídění a odstraňování odpadů na území městyse Machov je v posledních letech vcelku stabilizovaný. Likvidaci komunálního odpadu, produkovaného na území městyse, je zajištěna prostřednictvím firmy Marius Pedersen,a.s. (zbytkový komunální odpad, objemný odpad, plasty, sklo, papír, jedlé oleje a tuky), část likvidujeme odvozem na skládku vlastními prostředky (komunální odpad z odloučených míst, ze hřbitovů, z lapáku písku na ČOV, bioodpad).

V obci je zřízeno celkem 11 sběrných míst na tříděný odpad, kde je možné ukládat směsné plasty a nápojové kartony, barevné i bílé sklo a papír a kartony, jedlé tuky a oleje. Celkem je instalováno 45 kontejnerů na tříděný odpad. Letos bylo posíleno sběrné místo v Bělém o 1 kontejner na plasty. Kapacita je vcelku dostatečná, pokud nevázne odvoz ze strany firmy Marius Pedersen, a.s. (výpadky byly v zimním období u hůře přístupných lokalit) a systém není zneužíván podnikateli k likvidaci odpadu z výroby. Pro sběr jedlých tuků a olejů jsou na dvou sběrných místech (pod Hubkovými a za nákupním střediskem) umístěny červené popelnice (lze vhodit pouze v uzavřených kanystrech nebo lahvích). Druhou možností, jak se zbavit přepálených jedlých olejů, je umístění řádně uzavřené plastové láhve na víko vlastní popelnice s komunálním odpadem.

Kromě toho městys Machov zajišťuje prostřednictví firem Asekol, Elektrowin, Ekolamp a Rema sběr nepotřebného elektroodpadu a pro Diakonii Broumov sběr starého ošacení (sběrné místo je zřízeno ve skladu nákupního střediska, kontejner na drobný elektroodpad je umístěn také v Bělém).

Biologicky rozložitelný odpad z domácností a zahrad je sbírán celoročně - je možné ho odkládat na dvou sběrných místech (u kravína v Machovské Lhotě a u kravína v Nízké Srbské), větve ze zahrad na sběrném místě u ČOV. V období od března do konce listopadu jsou na 5 místech v obci rozmístěny velkoobjemové kontejnery pro sběr bioodpadu.

Od loňského roku je povinností obce zajišťovat také sběr kovového odpadu. Pro tento účel byl zakoupen 1 velkoobjemový kontejner, který bude od jara trvale umístěn u fotbalového hřiště (sběrné místo za garážemi u Lokvencových bude zrušeno).

Městys Machov nezajišťuje likvidaci stavebního odpadu. Jeho odvoz na řízenou skládku si musí každý občan zajistit sám.

Systém nakládání s komunálními odpady je prozatím stanoven obecně závaznou vyhláškou městyse č. 6/2018. Doporučujeme všem občanům se s ní seznámit, je zveřejněna na webových stránkách městyse.

Svoz komunálního odpadu je prováděn pravidelně 1 x za 14 dní - svozovým dnem pro rok 2021 je čtvrtek vždy v lichém týdnu, svoz plastů každý týden ve středu, svoz papíru každý týden v úterý a svoz skla nepravidelně dle naplněnosti kontejnerů. Likvidace nebezpečných odpadů a objemných odpadů je prováděna 2 x ročně mobilními svozy. Ostatní odpady jsou odváženy vždy dle naplněnosti nádob. V letošním roce se z důvodů vyhlášeného nouzového stavu, kvůli onemocnění Covid-19, jarní svoz nebezpečných a objemných odpadů uskuteční později – o termínu budete informováni prostřednictvím zpravodaje, mobilního rozhlasu a letáků.

K úhradě provozu odpadového systému městyse je zaveden poplatkový systém (poplatek platí každá osoba hlášená k trvalému pobytu v Machově a majitel rekreačního objektu na území městyse). Výše poplatku je stanovena obecně závaznou vyhláškou č. 2/2019 a i pro rok 2021 činí 600 Kč.

Do systému hospodaření s odpady je také zapojena většina podnikatelů (jak fyzických osob podnikajících, tak právnických osob se sídlem či provozovnou na území obce). Výše poplatku je zde

stanovena dohodou dle výše produkovaného odpadu. Podnikatelé tak mají stejnou možnost likvidace komunál. odpadu a tříděného odpadu z nevýrobní činnosti, jako občané. Celkem je jich zapojeno 34.

Množství sebraných komunálních odpadů se v posledních 10 letech nijak výrazně nemění. Výjimku tvoří bioodpad, jehož „produkce“ významně narostla se zavedením systému jeho sběru.

Komunálního odpadu (včetně objemného) bylo v loňském roce sebráno celkem 220,7 t, plastů 27,4 tun, skla 28,6 tun, papíru 20 tun, nebezpečných odpadů 1,8 tun - celkem 298,6 tun. Komunálních a objemných odpadů, to znamená těch, které končí na skládkách, každý z nás vyprodukoval celkem 204 kg. Toto číslo pro nás bude v následujících letech klíčové, jelikož se od něj bude odvíjet výše skládkového poplatku pro obec a potažmo i odpadového poplatku pro občana.

Dále bylo na území obce sebráno zhruba 215 t bioodpadů, 1,3 t pneumatik, 10,5 t kovů. V rámci zpětného odběru bylo sebráno téměř 6 tun vysloužilých elektrospotřebičů.

Náklady na zajištění odpadového systému v obci činily v loňském roce 1.154.370,- Kč – z toho největší položku činí likvidace směsného komunálního odpadu včetně objemného – 663.337,- Kč, sběr a likvidace tříděného odpadu nás přišel na 429.956,- Kč. Náklady se každým rokem zvyšují, např. o 10 let dříve v r. 2010 to bylo „pouze“ 732.347,- Kč.

Problémy jsou s odbytem plastů a v důsledku kůrovcové kalamity i s likvidací odpadového papíru. Tady je proti loňskému roku znatelný nárůst nákladů o zhruba 140 tis. Kč.

Do výše uvedených nákladů nejsou navíc zahrnuty výdaje na likvidaci biodpadů, odpadů z ČOV, výsyp košů, obsluhu a úklid sběrných míst, likvidace vznikajících skládek …, které z větší části městys zajišťuje vlastní technikou a pracovníky. Tyto další náklady se mohou pohybovat ve výši cca 150 tis. Kč.

Celkové příjmy obce v rámci odpadového hospodářství v roce 2020 činily 920.738,- Kč, z toho na poplatcích od občanů a podnikatelů se vybralo celkem 707.664,- Kč. Část nákladů odpadového hospodářství je kompenzována příjmy od společnosti EKO-KOM, zastupující výrobce obalů, kteří na jejich likvidaci přispívají. Celkem jsme na odměnách od EKO-KOMu v loňském roce získali 202,9 tis. Kč. Další finanční prostředky poskytují firmy, které se zabývají likvidací elektroodpadů – Asekol, Elektrowin, Ekolamp a Rema – od nich obec získala v rámci motivačních programů 10 tis. Kč. **Celkově tedy městys Machov na likvidaci odpadů doplácel v loňském roce 233,6 tis. Kč, resp. až 380 tis. Kč při započtení nákladů na likvidaci odpadů zajišťovaných pracovníky městyse.**

K nové odpadové legislativě 2021

Podle nového zákona o odpadech budou muset obce zajistit dodržení stanovených hodnot třídění, tzn. do roku 2025 zabezpečit, aby odděleně soustřeďované složky komunálního odpadu, určené k recyklaci (plasty, sklo, papír, kovy, bioodpad …) tvořily alespoň 60% z celkového množství komunálního odpadu. Tento podíl se bude v následujících letech zvyšovat. Nedodržení tohoto ustanovení obcemi může být sankcionováno.

Poplatek za uložení komunálního odpadu na skládku je pro rok 2021 stanoven na 800 Kč za tunu a do roku 2030 se bude postupně zvyšovat až na 1850 Kč/t. Pokud však obec uloží na skládku pouze množství stanovené limitem pro daný rok (pro rok 2021 je tento limit 200 kg komunálního odpadu na osobu, pro r. 2022 – 190 Kg/osobu … a v r. 2030 by to mělo být jen 120 kg/osobu), bude jí poskytována sleva a v letech 2021 – 2025 bude platit 500,- Kč/t a pak postupně až do roku 2030 800,- Kč/t. Pokud se nám tyto limity nepodaří dodržet (v loňském roce, jak jsem uváděl, jsme na skládku uložili 204 kg komunálního odpadu na osobu), pak bude muset obec promítnout zvýšené náklady do výše poplatku za provoz odpadového systému, a to se dotkne každého z nás.

Základním předpokladem pro naplnění cílů dle nové odpadové legislativy tak bude pro obec zajištění dostatečných kapacit pro odkládání využitelných odpadů, podpora třídění a předcházení vzniku odpadů, zvýšení informovanosti občanů a vzdělávání dětí. Zřejmě bude nutné posílit oddělený sběr bioodpadů, kovů, oděvů a textilu, elektrospotřebičů … Perspektivně bude zřejmě nutné zajistit vážení jednotlivých odpadových nádob a důslednější sledování jejich obsahu.

Pro letošní rok je tedy hlavní cíl snížit množství komunálního odpadu ukládaného na skládku pod hodnotu 200 kg na občana. Bez důslednějšího třídění to ale nepůjde a zapojit se bude muset každý z nás. Proto se v následujících vydáních zpravodaje budeme věnovat jednotlivým oblastem sběru tříděného odpadu podrobněji.

Ing. Miroslav Kryl

7. Děkujeme za vaši obrovskou podporu jabloni „U Lidmanů“

Vyhlášení evropského kola ankety je už minulostí. A jak jabloň u Lidmanů v anketě Evropský strom roku 2021 dopadla? V konkurenci dalších 13 stromů skončila na krásném 7. místě s 32 028 hlasy! Vyhrál dub ze severošpanělské Leciny.

V květnu už to bude rok, kdy byla jabloň u Lidmanů nominována do soutěže Strom roku. A asi nikdo nečekal, kolik událostí se kolem jednoho nevelkého ovocného stromu na zahradě restaurace u polských hranic může odehrát. Už jen slavnostní focení v červnu bylo jako za odměnu. Dorazily děti z machovské školy i plno místních, Zpívánky hrály nejen k poslechu, ale i tanci, slunce svítilo. Během léta jsme chystali plno akcí na září, kdy mělo hlasování vrcholit. Kvůli zhoršující se pandemické situaci jsme je museli narychlo rušit a měnit, avšak stihli jsme alespoň uspořádat Tour de Štrúdl na náměstích v Náchodě, Hronově a Polici nad Metují. Říjnový výsledek nás velmi překvapil – jabloň získala titul Strom roku a postoupila i do evropského kola.

Pomalu jsme se dozvídali instrukce, kdy a jak bude hlasování probíhat. Kvůli tomu jsme narychlo sháněli v lednu někoho, kdo nám zdarma natočí propagační video. Nabídek se sešlo hodně a my jsme nakonec vybrali Honzu Bartoně. Neuvěřitelný výsledek jeho práce můžete i nyní zhlédnout například na Youtube kanálu MAS Stolové hory.

Avšak únor se opět nesl ve znamení různých omezení. Vymysleli jsme proto akci Pečeme pro jabloň, která byla jedinou možností, jak podpořit hlasování a zároveň spojit Česko v online světě. Ambasadorkou jabloně se stala herečka Kateřina Winterová, kterou můžete znát z pořadu Herbář. A také ona pekla štrúdl pro jabloň, stejně jako desítky dalších lidí ve všech koutech republiky. Fotky štrúdlů k nám dorazily například z Uničova, Liberce nebo Tišnova. Zapojili se i krajánci v Anglii, Německu, a dokonce i na Novém Zélandu. K pečení štrúdlů jsme si mohli společně zpívat i písničku s kapelou DAMTRIO, jejíž původní verze byla rozšířena o evropskou sloku.

Před posledním únorovým víkendem jsme výzvu rozšířili na Pečeme pro jabloň a pro zdravotníky. Lidé z Police nad Metují, Hronova a Machova narychlo upekli neuvěřitelných 65 šišek štrúdlů. Ty jsme s ředitelem Oblastní nemocnice Náchod panem Janem Machem roznesli po všech odděleních jako poděkování zdravotníkům za jejich náročnou práci. A vám všem, kteří jste se do pečení zapojili, moc děkujeme. A velké poděkování vyřizujeme i od zdravotníků.

Je krásné, že jabloň spojila tolik lidí, tolik osudů a dala vzniknout tolika společným nápadům. To je pro nás to největší vítězství. Děkujeme všem, kteří nám celou dobu pomáhali a byli ochotní podat pomocnou ruku k dílu. Jabloň nyní čeká odborné ošetření, které vyhrála. A třeba vás její příběh inspiroval i k výsadbám ovocných stromů třeba na vaší zahradě. Těšíme se, že se v létě pod jabloní potkáme, třeba u vychlazeného piva.

Mirka Soldánová, MAS Stolové hory

8. Recyklace – módní záležitost nebo správná věc pro naši budoucnost?

O odpovědném přístupu k přírodě kolem nás, ochraně planety Země i o nevytváření zbytečných odpadů už slyšel nebo četl snad každý z nás. Dnes a denně na nás z médií i sociálních sítí útočí spousty článků, fotek a videí ukazujících škody, které člověk nerozumným chováním přírodě způsobuje.

Ekologie a recyklace nejsou ale jen módní pojmy, jsou nedílnou součástí uvědomělého způsobu života. Třídění odpadů je pro lidi, kteří myslí na budoucnost planety i svých dětí, již zcela přirozenou součástí života. A nejedná se jen o papír, sklo a plasty, které odnášíme do barevných kontejnerů. Vytřídit můžete například i textil, kovy a v neposlední řadě také elektrozařízení.

Vysloužilá elektrozařízení patří na místo zpětného odběru, jen tak se mohou dostat k ekologické recyklaci. Například u vysloužilých světelných zdrojů můžeme díky recyklaci využít více než 90 % materiálů, ze kterých jsou vyrobené. Druhotné suroviny, jakými jsou kovy, plasty, sklo či rtuť, poslouží k další výrobě, a bude tak možné omezit spotřebu surovin z přírodních zdrojů. Pečlivým tříděním a

sběrem se navíc zabrání znečištění přírody, ke kterému by mohlo dojít, pokud by se látky z nerecyklovaných zařízení dostaly do půdy, či do podzemních vod.

Obyvatelé městysu Machov mohou nefunkční elektrozařízení zdarma odevzdávat ve sběrném místě, které je zřízené ve skladu nákupního střediska (vchod z nákladové rampy). Sběrné místo je přístupné po telefonické nebo osobní domluvě s odpovědným pracovníkem úřadu v pracovních dnech – v pondělí a ve středu od 8°° do 12°° a od 13°° do 17°° hodin, v ostatní dny od 8°° do 12°° hodin. Sběrné místo mohou využít všichni občané a dále také živnostníci podnikající v katastru Machova, kteří mají s městysem uzavřenou řádnou smlouvu o nakládání s komunálním odpadem.

Společnost EKOLAMP se od roku 2005 stará o vše, co již nesvítí. Od ledna 2019 se navíc stará o ekologickou likvidaci i dalších elektrozařízení. Tuto službu nabízí městům a obcím zcela zdarma.

Nefunkční světelný zdroj či jiné elektrozařízení můžete odevzdat na více než 4400 sběrných míst, která společnost EKOLAMP po celé České republice zřídila, a to bez ohledu na místo trvalého bydliště. Sběrná místa jsou vybavena vhodnými sběrnými nádobami, ve kterých jsou elektrozařízení bezpečně uložena do doby jejich přepravy k recyklaci.

Mapu sběrných míst a více informací najdete na www.ekolamp.cz.

9. Inzerce

10. Turistická vizitka městyse Machov

Upozorňujeme všechny občany a zejména turisty, že od března 2021 je v prodeji na Úřadu městyse Machov nová turistická vizitka městyse Machov CZ 5094 od firmy Wander Book. Prodejní cena vizitky je stejně jako u ostatních vizitek zhotovených touto firmou 12,- Kč. Kromě úřadu městyse je vizitka v prodeji i v prodejně průmyslového zboží v Machově na náměstí, po otevření provozu bude v prodeji také v restauraci „U Lidmanů“ v Machovské Lhotě a v restauraci „Machovský hostinec“.

Machovský zpravodaj – vydává Městys Machov, tel./fax 491 547 121, e-mail ou.machov@worldonline.cz, č.ú. 1183009319/0800
Evid.č. MK ČR E 13449. Vychází nepravidelně v nákladu 550 výtisků. www stránky městyse – www.machov-obec.cz